

Bedömning gjord av enheten för övervakning av finanspolitiken

Rapport om övervakningen av finanspolitiken våren 2018

För att Statens revisionsverk ska kunna genomföra sitt lagstadgade uppdrag att utöva tillsyn över finanspolitiken, har revisionsverket utvärderat författningsenligheten i uppgörandet av planen för de offentliga finanserna, uppnåendet av regeringens mål för de offentliga finanserna, efterlevnaden av ramarna för statsfinanserna och EU:s stabilitets- och tillväxtpakt under 2017 och hur realistiska Finansministeriets prognoser som utgör underlag för planen för de offentliga finanserna våren 2018 är. Bedömningen bygger på bakgrundsmaterial om planen för de offentliga finanserna och Finlands stabilitetsprogram som ingår i planen, på Finansministeriets oberoende prognos och andra prognosinstituts ekonomiska prognoser. Beräkningen av det strukturella saldot och utgiftsregeln, som ingår i regelverket i EU:s stabilitets- och tillväxtpakt, och tolkningarna av dem bygger på de EU-rättsakter och anvisningar som gäller dem. Vid utvärderingen av efterlevnaden av ramarna för statsfinanserna användes regeringens rambesluts- och budgethandlingar och information om budgetutfallet och statsbokslutet.

Utifrån utvärderingen har revisionsverket gjort en del observationer och dragit slutsatser enligt följande:

1. Planen för de offentliga finanserna 2019–2022 har i väsentliga delar gjorts upp enligt förordningen om en plan för de offentliga finanserna.
2. Det fleråriga målscenario som regeringen har presenterat för det nominella saldot i de offentliga finanserna, och de mål som i valperiodens första plan för de offentliga finanserna ställs upp för undersektorerna i fråga om det strukturella saldot i de offentliga finanserna, utgör inte en helt sammanhängande helhet.
3. Till följd av den förbättrade ekonomin kommer regeringen att uppnå sitt mål för det strukturella saldot i de offentliga finanserna 2019 (MTO). Skuldsättningsgraden inom den offentliga ekonomin sjunker i enlighet med målet.
4. Ramarna för statsfinanserna iakttogs 2017.
5. Finland levde under 2017 upp till både den förebyggande delen och den korrigerande delen av EU:s stabilitets- och tillväxtpakt.
6. Finansministeriets prognos som utgör underlag för planen för de offentliga finanserna är realistisk, även om landskaps- och vårdreformen under perioden för planering av de offentliga finanserna omfattar risker för att de offentliga utgifterna blir större än prognosticerat.

Sammanfattning av observationerna

Rapport om övervakningen av finanspolitiken våren 2018

Utifrån revisionsverkets bedömning uppnås de flesta mål som i regeringsperiodens första plan för de offentliga finanserna ställs upp för saldotoch skuldsättningen. Målet för det strukturella saldotoch uppnåddes så tidigt som 2016. De nominella målen för det strukturella saldotoch uppnås också snart. Den offentliga skulden i förhållande till bruttonationalprodukten har börjat minska. Det långsiktiga hållbarhetsunderskottet i de offentliga finanserna har minskat väsentligt, medan den risk som utgörs av eventuell förpliktelser, såsom statliga garantier, för hållbarheten i de offentliga finanserna har ökat.

Vid den utvärdering som har gjorts av enheten för övervakning av finanspolitiken vid Statens revisionsverk framkom inga nämnvärda brister i efterlevnaden av den helhet som utgörs av lagen om finanspolitiken och de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den lagen. Uppnåendet av det medelfristiga mål som i den finanspolitiska pakten fastställs för det strukturella saldotoch i de offentliga finanserna (MTO) har framskridit enligt bestämmelserna. De fleråriga mål som ändringen av förordningen om en plan för de offentliga finanserna förutsätter för det nominella strukturella saldotoch i de offentliga finanserna och dess undersektorer har ställts upp. Innehållet och uppbyggnaden av planen för de offentliga finanserna motsvarar i stort sett kraven. Målsättningen för de offentliga finanserna är dock delvis oklar. Dessutom finns det skäl att ytterligare precisera vissa detaljer i informationsinnehållet i planen för de offentliga finanserna.

Enligt revisionsverkets bedömning följde Finland 2017 kriterierna i den förebyggande delen och den korrigerande delen av EU:s stabilitets- och tillväxtpakt. Enligt förhandsbedömningen uppfyller Finland kraven i den förebyggande delen på uppnående av det medelfristiga målet även 2018 och 2019. Dessutom iakttar Finland kriterierna i den korrigerande delen under 2018–2019.

Finansministeriets prognoser för BNP-tillväxten och utvecklingen av BNP-förhållandet i fråga om det strukturella saldotoch i de offentliga finanserna 2018–2020 är mycket likartade som de prognoser som har gjorts av andra finländska prognosinstitut och Europeiska kommissionen. Utifrån nuvarande information kan prognosbilden karaktäriseras som realistisk, även om landskaps- och vårdreformen under perioden för planering av de offentliga finanserna omfattar risker för att de offentliga utgifterna blir större än prognosticerat. Trots att precisionsrisken för prognosen för den ekonomisk tillväxten är neutral vad gäller riktning, kommer den efter innevarande år att vara något lägre. I en prognosjämförelse på lång sikt har Finansministeriets makroprognoser visat sig vara tillförlitliga.

Utifrån revisionsverkets observationer iaktogs ramarna för statsfinanserna under 2017 och utgifterna utanför ramarna låg på en stabil nivå. De strukturella justeringarna av ramnivån för 2017 har gjorts enligt principerna för ramförfarandet. Det har dock samtidigt framkommit problem vad gäller hur väl ramförfarandet bidrar till att begränsa utgifterna. Uppmärksamhet bör särskilt ägnas åt att grunderna för strukturjusteringar presenteras i budgeten på ett transparent sätt.